

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CANCELARIA PREȘEDINTELUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1/1398/25
20 Luna Zlua

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

4/5/05.03.2025

Dosar nr.802A/2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 2447 / 03 MAR 2025

Domnului

CIPRIAN-CONSTANTIN ȘERBAN

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/1020 CP
20 25 Luna 03 Zlua 03

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de senatori aparținând Grupurilor parlamentare ale S.O.S. România, ale Alianței pentru Unirea Românilor și ale Partidului Oamenilor Tineri, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind controlul utilizării spațiului aerian național (PL-x nr.6/2025).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 13 martie 2025 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 27 martie 2025.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
PREȘEDINTE

MARIN ENACHE

2

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ GENERALĂ
1488 2802.2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
Dosar nr. 8024 / 2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 2354 / 28 FEB 2025

Parlamentul României
Senat

Grup parlamentar S.O.S. ROMÂNIA

Nr. LXXVIII/24/28.02.2025

Către,

Curtea Constituțională a României

Domnului Președinte *Marian Enache*

Stimate Domnule Președinte,

Subsemnații, senatori înscriși pe tabelele anexate prezentei,

În temeiul prevederilor art.146 lit.a) din Constituția României, revizuită și republicată și ale art. 153 alin.(1) din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea nr.28/2005, publicată în în Monitorul Oficial al României nr.948/25 octombrie 2005, republicat cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art.11 alin.(1) lit.a) și art.150 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, formulăm prezenta

OBIECȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a prevederilor Legii privind controlul utilizării spațiului aerian național (PL-x 6/2025, L34/2025), în forma aprobată de Senat, mai exact a următoarelor prevederi:

- **Art.7 alin.(2)** conform căruia: "(2) Pentru exercitarea controlului utilizării spațiului aerian național, alături de structuri și mijloace militare specializate naționale, pot fi întrebuințate structuri și mijloace militare specializate ale NATO și ale statelor membre NATO."

- **Art.7 alin.(3)**, care are următorul conținut: "(3) Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major al Apărării, poate efectua transferul de autoritate către autoritățile militare desemnate ale Alianței Nord-Atlantice asupra elementelor naționale din compunerea structurii

de forțe a armatei care execută misiuni specifice pentru controlul utilizării spațiului aerian național, în cadrul Sistemului Integrat de Apărare Aeriană și Antirachetă NATO sau în cadrul unor coaliții, pe o durată determinată, în condițiile legii române și ale tratatelor la care România este parte.”

- **Art. 23**, care prevede: ”Măsurile prevăzute la art.21 și art.22 alin.(1) - (3) sunt luate de structurile din instituțiile din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, precum și de structurile forțelor statelor aliate și partenere, în condițiile tratatelor la care România este parte și a înțelegerilor tehnice încheiate în acest sens, cu respectarea legislației române.”

-**Art.25**, care prevede: ”Pentru aplicarea măsurilor prevăzute în prezentul capitol, se utilizează armamentul din dotare, dispozitivele și echipamentele operate de structurile prevăzute la art. 23.”

- **Art.26 alin. (1) și (2)**, conform căruia:

”(1) Vehiculul aerian care intră în spațiul aerian național poate fi distrus de mijloacele de apărare aeriană, inclusiv cele de apărare aeriană cu baza la suprafață, naționale și/sau aliate ori partenere.

(2) Forțele și mijloacele aeriene aparținând statelor aliate sau partenere pot participa la măsura prevăzută la alin.(1), în conformitate cu tratatele de apărare colectivă la care România este parte sau potrivit tratatelor bilaterale privind acordarea reciprocă de garanții de securitate.”

Apreciem că aceste prevederi sunt contrare următoarelor dispoziții din Constituție:

- **Art. 1 alin. (1)** conform căruia: ”

(1) România este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil. (...)

(5) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”

- **Art. 2 alin. (1) și (2)**, care au următorul conținut:

”(1) Suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum.

(2) Nici un grup și nici o persoană nu pot exercita suveranitatea în nume propriu. ”

- **Art. 16 alin. (3)** teza întâia, potrivit căruia: ”(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. (...)”

- **Art. 54 alin. (1)-(2)**, care are următorul conținut: ”(1) Fidelitatea față de țară este sacră.

(2) Cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice, precum și militarii, răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin și, în acest scop, vor depune jurământul cerut de lege.”

- **Art. 55 alin. (1)** din Constituție, care în alin. (1) prevede: ”(1) Cetățenii au dreptul și obligația să apere România.”

- **Art. 80 alin. (1)** potrivit căruia: " (1) Președintele României reprezintă statul român și este garantul independenței naționale, al unității și al integrității teritoriale a țării. "

- **Art. 92**, care are următorul conținut:

" (1) Președintele României este comandantul forțelor armate și îndeplinește funcția de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

(2) El poate declara, cu aprobarea prealabilă a Parlamentului, mobilizarea parțială sau totală a forțelor armate. Numai în cazuri excepționale, hotărârea Președintelui se supune ulterior aprobării Parlamentului, în cel mult 5 zile de la adoptare.

(3) În caz de agresiune armată îndreptată împotriva țării, Președintele României ia măsuri pentru respingerea agresiunii și le aduce neîntârziat la cunoștință Parlamentului, printr-un mesaj. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă de drept în 24 de ore de la declanșarea agresiunii.

(4) În caz de mobilizare sau de război Parlamentul își continuă activitatea pe toată durata acestor stări, iar dacă nu se află în sesiune, se convoacă de drept în 24 de ore de la declararea lor. "

- **Art. 93**, care are următorul conținut:

" (1) Președintele României instituie, potrivit legii, starea de asediu sau starea de urgență în întreaga țară ori în unele unități administrativ-teritoriale și solicită Parlamentului încuviințarea măsurii adoptate, în cel mult 5 zile de la luarea acesteia.

(2) Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă de drept în cel mult 48 de ore de la instituirea stării de asediu sau a stării de urgență și funcționează pe toată durata acestora. "

- **Art. 118 alin. (1) și (4)**, conform cărora:

" (1) Armata este subordonată exclusiv voinței poporului pentru garantarea suveranității, a independenței și a unității statului, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale.

În condițiile legii și ale tratatelor internaționale la care România este parte, armata contribuie la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară și participă la acțiuni privind menținerea sau restabilirea păcii. (...)

(4) Organizarea de activități militare sau paramilitare în afara unei autorități statale este interzisă. "

- **Art. 119**, potrivit căruia: " Consiliul Suprem de Apărare a Țării organizează și coordonează unitar activitățile care privesc apărarea țării și securitatea națională, participarea la menținerea securității internaționale și la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară, precum și la acțiuni de menținere sau de restabilire a păcii. "

I. Admisibilitatea obiectului de neconstituționalitate:

1. În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituție, controlul prealabil sau apriori de constituționalitate se exercită la sesizarea a 50 de deputați sau 25 de senatori.

2. Competența Curții Constituționale de a exercita controlul prealabil de constituționalitate este prevăzut și în art. 11 și 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

3. Obiecția de neconstituționalitate se formulează în termen de 5 (cinci) zile de la data depunerii legii la Secretariatul General. Menționăm că Legea a fost depusă la Secretariatul General la data de **26 februarie 2025**, astfel încât vă rugăm să constatați că sesizarea a fost făcută în termenul prevăzut de lege.

4. Obiecția de neconstituționalitate trebuie susținută de 25 de senatori.

Din listele atașate, vă rugăm să observați că această condiție este îndeplinită.

Pentru toate aceste considerente, rugăm Curtea Constituțională să constate că **obiecția de neconstituționalitate referitoare la Legea privind controlul utilizării spațiului aerian național (PL-x 6/2025, L34/2025) este admisibilă.**

II. Motivarea obiecției. Critici de neconstituționalitate ale Legii privind controlul utilizării spațiului aerian național (PL-x 6/2025, L34/2025)

Vom argumenta, în cele ce urmează, modul în care prevederile acestei legi încalcă dispozițiile constituționale.

Apreciem că și această lege pune în discuție aceleași aspecte de neconstituționalitate precum PL-x 5/2025, L33/2025.

De aceea, în opinia noastră, ele formează o unitate de reglementare, care prezintă în egală măsură elemente de neconstituționalitate, deoarece încalcă principiile consacrate de legea fundamentală privind regimul suveranității, statutul juridic al armatei și al CSAT-ului, al regimului apărării patriei, care reprezintă un drept și o obligație care aparține cetățenilor români.

Legea privind controlul utilizării spațiului aerian național (PL x – 6/2025, L34/2025) încalcă prevederile constituționale menționate mai sus, pe care le vom dezvolta în cele ce urmează.

II.1. Încălcarea art.1 alin.(3) și art.2 din Constituția României

1. Potrivit acestor texte, România este declarată ca fiind un stat care are cinci caracteristici fundamentale, între care se regăsește și cel de stat suveran.

Art.2 prevede că suveranitatea aparține poporului, care o exercită prin cele două modalități directă și indirectă și interzice ca un grup sau o persoană să exercite în nume propriu suveranitatea.

2. Contrar acestor norme constituționale, actul normativ care face obiectul prezentei excepții conține dispoziții prin care exercițiul de suveranitate este încredințat altor subiecte de drept.

Avem în vedere posibilitatea ca, pentru utilizarea controlului utilizării spațiului aerian național, să fie întrebuintate, alături de structuri și mijloace militare autorizate naționale, și **structuri și mijloace militare specializate ale NATO și ale statelor membre NATO.**

4

Această posibilitate rezultă din legea vizată de obiecție și presupune un transfer de autoritate de la Ministerul Apărării Naționale, prin Șeful Statului Major al Apărării, către **autoritățile militare desemnate ale Alianței Nord-Atlantice**, astfel cum prevede art. 7 alin. (3) al legii. Prin alin. (2) al art. 7 se face referire la **"structuri și mijloace militare specializate ale NATO și ale statelor membre NATO."**

II.2. Încălcarea art.16 alin.(3) teza întâi, art.54 alin.(1) și (2) din Constituția României

1. Prin aceste prevederi, pe de o parte, se dispune că funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, se pot exercita de persoane care au cetățenia română, iar titularii unor asemenea funcții și demnități se supun obligației de fidelitate față de țară, în care scop depun jurământul prevăzut de lege.

2. Potrivit legii care face obiectul prezentei obiecții, transferul de autoritate se face către **"structuri și mijloace militare specializate ale NATO și ale statelor membre NATO."**

3. Toate aceste subiecte de drept exercită o funcție militară, contrar prevederilor constituționale mai sus menționate, care impun condiția cetățeniei, obligația de fidelitate și depunerea jurământului.

II.3. Încălcarea prevederilor art.55 alin.(1) și (2) din Constituția României

1. În conformitate cu prevederile mai sus menționate, obligația de apărare a țării reprezintă un drept și o obligație care revine cetățenilor, în condițiile stabilite prin lege organică.

2. Deși textul constituțional face referire la **"cetățeni"**, este clar că este vorba despre **"cetățenii români"**, deoarece Constituția nu stabilește drepturi și obligații pentru cetățenii altor state.

3. Prin legea care face obiectul prezentei Constituții, se instituie dreptul și obligația de apărare către **cetățenii altor state**, ceea ce este contrar prevederilor mai sus menționate.

II.4. Încălcarea prevederilor art.80, art.90, art.93, art.118 alin.(1) și (4) și ale art.119 raportate la art. 1 alin. (5) din Constituția României

1. Prin aceste prevederi se stabilește rolul Președintelui de garant al independenței și integrității teritoriale a țării, atribuțiile acestuia în domeniul apărării și în situații excepționale.

Totodată, se reglementează statutul armatei, care e subordonată poporului, se interzice organizarea de activități militare sau paramilitare în afara unor autorități statale și se consacră rolul C.S.A.T.-ului.

2. Prin legea vizată de prezenta obiecție, se încalcă nu doar prevederile privind rolul Președintelui și al C.S.A.T.-ului, ci și interdicții expres consacrate de art.118 alin.(4), precum și rolul armatei, care este subordonată voinței poporului român.

3. Astfel, armata nu va mai fi subordonată voinței poporului român, ci voinței altor popoare, ai căror cetățeni sunt comandanții forțelor militare aliate sau autoritățile militare aliate.

4. Art.118 alin.(4) interzice organizarea de activități militare sau paramilitare în afara unei autorități statale românești.

Legea înregistrată ca PL-x 6/2025 și L34/2025 prevede expres că este vorba despre **structuri și mijloace specializate ale NATO și ale statelor semnatare NATO**, care vor exercita misiuni și operații militare pe teritoriul statului român, cu încălcarea art.118 alin.(4).

5. Având în vedere această ordine normativă constituțională, în baza principiului loialității constituționale reglementat de art. 1 alin.(5) din Constituție, considerăm că structurile din cadrul Armatei României nu pot fi transferate către **structuri și mijloace specializate ale NATO și ale statelor semnatare NATO**, deoarece Statul Major al Apărării nu poate fi subordonat!

În caz contrar, se ajunge la subminarea capacității de apărare a statului român și aservirea (ocupația) militară străină, deoarece, conform principiului suveranității naționale, reglementat, astfel cum am arătat, de art.1 alin.(1) și art.2 din Constituția României, poporul român exercită în mod direct suveranitatea națională iar orice forță armată străină trebuie să se subordoneze Armatei Române.

Pentru toate aceste considerente, vă rugăm să admiteți prezenta obiecție de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (2) și (3), art. 23 și art. 25 alin. (1) și (2) din Legea privind controlul utilizării spațiului aerian național (PL-x 6/2025, L34/2025).

Lider Grup Senat al Partidului S.O.S. România

Senator Clement Sava

Tabel semnături -senatori

Privind obiecția de neconstituționalitate referitoare la Legea privind controlul utilizării spațiului aerian național- Plx nr. 6/2025, L nr. 34/2025

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	DUMITRU MARIANA	S.O.S. ROMANIA	
2	CLEMENT SAHA	S.O.S. ROMANIA	
3	TEIU CRISTINA ADRIAN	S.O.S. ROMANIA	
4	CUSNIR ROSICA	S.O.S. ROMANIA	
5	STEA EDINEL	S.O.S. ROMANIA	
6	RUSU IOAN CRISTIAN	S.O.S. ROMANIA	
7	CERVA MARIANA COSMINA	S.O.S. ROMANIA	
8	ONEA OLGA	S.O.S. ROMANIA	
9	BEN CRISTIAN	S.O.S. ROMANIA	
10	PETREA DORIN SILVIU	S.O.S. ROMANIA	
11	UGLA I. GHEORGHE	POT	
12	BONTIN STEFAN	POT	
13	ROBE LIVIU - SORIN	POT	
14	PINTEA PAUL - CIPRIAN	POT	
15	GHITA ROBERT-DANIEL	POT	
16	ALBEA MARIANA	POT	
17	SIMION GEORGE	AUR	
18	PASCARIU MIHAI-COSMIN	AUR	
19	ATOTROCI DAN	AUR	
20	DASCALU CRISTINA	AUR	
21	IAGAL MONICA	AUR	

[illegible]

